

ΟΜΙΛΙΑ
ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

ΣΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΤΟΥ Ν/Σ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 13 Μαρτίου 1997

Η Κυβέρνηση αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην αξιοποίηση των ευκαιριών της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Όπως αναφέρεται και στην εισηγητική έκθεση του νομοσχεδίου που συζητούμε σήμερα, η Κοινωνία της Πληροφορίας επιφέρει ριζικές αλλαγές στον τρόπο που ο άνθρωπος συνδιαλέγεται με το περιβάλλον του. Η ψηφιακή τεχνολογία επενεργεί στη σχέση ανθρώπου-πληροφορίας, καταργεί τους περιορισμούς που συναντά η ανθρώπινη αντίληψη στην επεξεργασία τους, αποτελεί μοχλό της ανάπτυξης. Η ανάπτυξη αυτή ωστόσο δεν πρέπει να επιδιώκεται και να συντελείται εις βάρος των πολιτών και της δημοκρατίας.

Οι νέες τεχνολογίες πράγματι εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους για τον πολίτη. Η συλλογή, η καταχώριση, η επεξεργασία, η αξιοποίηση προσωπικών πληροφοριών γίνεται φαινόμενο καθημερινό, η ζωή των πολιτών όλο και πιο διάφανη. Οι δυνατότητες της κρατικής εξουσίας αλλά και των διάφορων ιδιωτικών, οικονομικών και μη, εξουσιών να καταγράφουν και να επεξεργάζονται πληροφορίες για τους πολίτες διευρύνονται διαρκώς. Στις λεωφόρους των πληροφοριών δεν υπάρχουν «ανώνυμοι οδηγοί», ο πολίτης είναι ευάλωτος όσο ποτέ - ταυτόχρονα όμως είναι ευάλωτη η κοινωνία, η οποία θεμελιώνεται στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας των πολιτών της, στη συμμετοχή τους στην κοινωνική και πολιτική ζωή.

Δεν κλείνουμε τα μάτια μπροστά στη νέα αυτή πραγματικότητα. Δεν περιοριζόμαστε όμως μόνο στο να την ξορκίζουμε, να την καταδικάζουμε φραστικά. Πεποίθησή μας είναι πως ό,τι είναι τεχνολογικά δυνατό δεν σημαίνει ότι είναι, αυτονόητα τουλάχιστον,

συνταγματικά επιτρεπτό και κοινωνικοπολιτικά ανεκτό. Η ανάγκη να αντιμετωπίσουμε τις βαθιές ρωγμές που επιφέρουν οι νέες τεχνολογίες στα δικαιώματα του πολίτη είναι προφανής και επιτακτική. Η ανάπτυξη της πληροφορικής δεν πρέπει να οδηγήσει στη χειραγώγηση του πολίτη, σε νέους αναλφαβητισμούς, νέες ανισότητες, σε νέες περιθωριοποιήσεις, σε νέες ανισορροπίες εξουσιών.

Η προστασία της ιδιωτικής ζωής δεν συνιστά άλλωστε ευχέρεια για τον νομοθέτη, πρόκειται για επιταγή του Συντάγματος. Το τεχνολογικό περιβάλλον μπορεί να έχει γνωρίσει ριζικές αλλαγές, οι δεσμεύσεις, οι επιταγές του Συντάγματος παραμένουν ωστόσο ίδιες: οι ρυθμίσεις του ανάγουν την προστασία της αξίας του ανθρώπου σε πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας, προστατεύουν την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας και διασφαλίζουν την ιδιωτική ζωή των πολιτών καθώς και το απόρρητο των επικοινωνιών του. Τα παραδοσιακά εργαλεία δεν επαρκούν πλέον. Τα σύγχρονα μέσα και οι σύγχρονοι τρόποι προσβολής απαιτούν τον εκσυγχρονισμό των ρυθμίσεων, νέα εργαλεία, ικανά να αντιμετωπίσουν τον κίνδυνο να καταστεί ο άνθρωπος αντικείμενο χειραγώγησης από τη δημόσια και ιδιωτική εξουσία.

Με το «σχέδιο νόμου για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», που συζητείται σήμερα στην Ολομέλεια της Βουλής, ορίζεται ότι η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων δεν είναι επιτρεπτή παρά μόνο υπό τις ρητές και αυστηρές προϋποθέσεις και με την τήρηση των

εγγυήσεων που ορίζει ο νόμος. Καθιερώνονται νέα δικαιώματα των πολιτών, οι οποίοι θα μπορούν πλέον να ενημερώνονται για το ποιος κατέχει στοιχεία για αυτούς και να ζητούν την καταστροφή αυτών των πληροφοριών. Ιδρύεται ανεξάρτητη αρχή, η οποία είναι εξοπλισμένη με ευρύτατες αποφασιστικές και ελεγκτικές εξουσίες και κατέχει κεντρική θέση στο σύστημα εφαρμογής του νόμου. Τέλος προβλέπονται αυστηρές διοικητικές, ποινικές και αστικές κυρώσεις για τους παραβάτες της σχετικής νομοθεσίας.

Οι ρυθμίσεις αυτές δεν είναι απλώς χρήσιμες για την προστασία του ιδιωτικού βίου, είναι απαραίτητες για την κατοχύρωση του συνόλου των δικαιωμάτων των πολιτών. Η θέσπιση προστατευτικών κανόνων δεν θωρακίζει απλώς την ιδιωτική ζωή ενός απομονωμένου από την κοινωνία ατόμου, αλλά ενισχύει την άσκηση των ατομικών και πολιτικών ελευθεριών, καθώς ο πολίτης ασκεί ελεύθερα τα πολιτικά, τα συνδικαλιστικά δικαιώματα του, όταν είναι βέβαιος ότι η συμπεριφορά του δεν καταγράφεται, ότι δεν γίνεται αντικείμενο αξιολόγησης. Οι σχετικές ρυθμίσεις διασφαλίζουν επίσης τη διαφάνεια της ροής των πληροφοριών στο κράτος και στην κοινωνία.

Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι η ψήφιση ενός τέτοιου νόμου δεν αποσκοπεί σε τίποτε άλλο παρά στη νομιμοποίηση του φακελώματος και στη συμμετοχή της Ελλάδας στο σύστημα Σένγκεν και συνεπώς δεν θεωρούν επιβεβλημένη την ύπαρξη σχετικής νομοθεσίας. Αυτή η άποψη εμπεριέχει μία προφανή όσο και δυσεξήγητη αντίφαση: σε τελευταία ανάλυση οι υποστηρικτές της αποδέχονται, στο όνομα της προστασίας του ιδιωτικού βίου

και των δικαιωμάτων των πολιτών, την χωρίς όρους, χωρίς διαφάνεια, χωρίς έλεγχο επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Η άρνηση της εισαγωγής κανόνων που θα ρυθμίζουν τότε και με ποιους όρους η επεξεργασία δεδομένων είναι θεμιτή και νόμιμη, ισοδυναμεί με την αποδοχή της σημερινής κατάστασης, με την αδιαφορία απέναντι σε ένα φαινόμενο που εξελίσσεται ως τώρα ερήμην του νόμου, με την αποδοχή της αυθαιρεσίας και της ανυπαρξίας μέσων ελέγχου και άμυνας.

Η χώρα μας μπαίνει στην τροχιά μιας νέας εποχής. Στόχος της Κυβέρνησης είναι να οδηγήσει τη χώρα στην κοινωνία της πληροφορίας και να επωφεληθεί από τις δυνατότητες που αυτή προσφέρει. Η ελευθερία της πρόσβασης στην πληροφορία είναι προϋπόθεση διεύρυνσης της γνώσης, των οριζόντων, της ανάπτυξης της προσωπικότητας. Η διάθεση των πληροφοριών είναι λειτουργική βάση της πλουραλιστικής δημοκρατίας, γιατί μόνο ο πληροφορημένος πολίτης μπορεί να είναι ενεργός πολίτης. Η «κοινωνία της πληροφορίας» στοιχειοθετεί υπ' αυτήν την έννοια ένα τμήμα της «ανοιχτής κοινωνίας».

Ταυτόχρονα όμως εγγυόμαστε τον δικαιοκρατικό και δημοκρατικό χαρακτήρα της τεχνολογικής ανάπτυξης ώστε να διασφαλίζεται η προστασία της ιδιωτικής ζωής, της προσωπικότητας και της ελευθερίας των πολιτών. Η ψήφιση αυτού του σχεδίου νόμου δεν είναι απλό βήμα, είναι όρος για την επίτευξη αυτού του στόχου.

Οι ρυθμίσεις κάθε τέτοιου νόμου είναι από τη φύση των πραγμάτων βραχύβιες, καθώς η ανάπτυξη της πληροφορικής, της

τηλεπληροφορικής ανατρέπει τα δεδομένα τα οποία έχει υπόψη του ο νομοθέτης. Η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας θα θέτει συνεχώς νέα προβλήματα, θα αξιώνει νέες λύσεις, νέα μοντέλα σκέψης. Με την ψήφιση αυτού του νομοθετήματος δεν επαναπαυόμαστε, δεν θεωρούμε ότι έκλεισε το θέμα της προστασίας των πολιτών. Η αποτελεσματικότητα της προστασίας αυτής συνδέεται, εξαρτάται από την εγρήγορση, την ετοιμότητα, την ικανότητα προσαρμογής του νομοθέτη, ώστε να παρακολουθεί, στο μέτρο του δυνατού, την τεχνολογία και να ρυθμίζει τα ποιοτικά διαφορετικά ζητήματα που κάθε φορά εγείρονται από την αλματώδη πρόοδό της.

ΟΜΙΛΙΑ
ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

ΣΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΤΟΥ Ν/Σ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 12 Μαρτίου 1997

Η Κυβέρνηση αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην αξιοποίηση των ευκαιριών της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Όπως αναφέρεται και στην εισηγητική έκθεση του νομοσχεδίου που συζητούμε σήμερα, η Κοινωνία της Πληροφορίας επιφέρει ριζικές αλλαγές στον τρόπο που ο άνθρωπος συνδιαλέγεται με το περιβάλλον του. Η ψηφιακή τεχνολογία επενεργεί στη σχέση ανθρώπου-πληροφορίας, καταργεί τους περιορισμούς που συναντά η ανθρώπινη αντίληψη στην επεξεργασία τους, αποτελεί μοχλό της ανάπτυξης. Η ανάπτυξη αυτή ωστόσο δεν πρέπει να επιδιώκεται και να συντελείται εις βάρος των πολιτών και της δημοκρατίας.

Οι νέες τεχνολογίες πράγματι εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους για τον πολίτη. Η συλλογή, η καταχώριση, η επεξεργασία, η αξιοποίηση προσωπικών πληροφοριών γίνεται φαινόμενο καθημερινό, η ζωή των πολιτών όλο και πιο διάφανη. Οι δυνατότητες της κρατικής εξουσίας αλλά και των διάφορων ιδιωτικών, οικονομικών και μη, εξουσιών να καταγράφουν και να επεξεργάζονται πληροφορίες για τους πολίτες διευρύνονται διαρκώς. Στις λεωφόρους των πληροφοριών δεν υπάρχουν «ανώνυμοι οδηγοί», ο πολίτης είναι ευάλωτος όσο ποτέ - ταυτόχρονα όμως είναι ευάλωτη η κοινωνία, η οποία θεμελιώνεται στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας των πολιτών της, στη συμμετοχή τους στην κοινωνική και πολιτική ζωή.

Δεν κλείνουμε τα μάτια μπροστά στη νέα αυτή πραγματικότητα. Δεν περιοριζόμαστε όμως μόνο στο να την ξορκίζουμε, να την καταδικάζουμε φραστικά. Πεποίθησή μας είναι πως ό,τι είναι τεχνολογικά δυνατό δεν σημαίνει ότι είναι, αυτονόητα τουλάχιστον,

συνταγματικά επιτρεπτό και κοινωνικοπολιτικά ανεκτό. Η ανάγκη να αντιμετωπίσουμε τις βαθιές ρωγμές που επιφέρουν οι νέες τεχνολογίες στα δικαιώματα του πολίτη είναι προφανής και επιτακτική. Η ανάπτυξη της πληροφορικής δεν πρέπει να οδηγήσει στη χειραγώγηση του πολίτη, σε νέους αναλφαβητισμούς, νέες ανισότητες, σε νέες περιθωριοποιήσεις, σε νέες ανισορροπίες εξουσιών.

Η προστασία της ιδιωτικής ζωής δεν συνιστά άλλωστε ευχέρεια για τον νομοθέτη, πρόκειται για επιταγή του Συντάγματος. Το τεχνολογικό περιβάλλον μπορεί να έχει γνωρίσει ριζικές αλλαγές, οι δεσμεύσεις, οι επιταγές του Συντάγματος παραμένουν ωστόσο ίδιες: οι ρυθμίσεις του ανάγουν την προστασία της αξίας του ανθρώπου σε πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας, προστατεύουν την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας και διασφαλίζουν την ιδιωτική ζωή των πολιτών καθώς και το απόρρητο των επικοινωνιών του. Τα παραδοσιακά εργαλεία δεν επαρκούν πλέον. Τα σύγχρονα μέσα και οι σύγχρονοι τρόποι προσβολής απαιτούν τον εκσυγχρονισμό των ρυθμίσεων, νέα εργαλεία, ικανά να αντιμετωπίσουν τον κίνδυνο να καταστεί ο άνθρωπος αντικείμενο χειραγώγησης από τη δημόσια και ιδιωτική εξουσία.

Με το «σχέδιο νόμου για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», που συζητείται σήμερα στην Ολομέλεια της Βουλής, ορίζεται ότι η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων δεν είναι επιτρεπτή παρά μόνο υπό τις ρητές και αυστηρές προϋποθέσεις και με την τήρηση των

εγγυήσεων που ορίζει ο νόμος. Καθιερώνονται νέα δικαιώματα των πολιτών, οι οποίοι θα μπορούν πλέον να ενημερώνονται για το ποιος κατέχει στοιχεία για αυτούς και να ζητούν την καταστροφή αυτών των πληροφοριών. Ιδρύεται ανεξάρτητη αρχή, η οποία είναι εξοπλισμένη με ευρύτατες αποφασιστικές και ελεγκτικές εξουσίες και κατέχει κεντρική θέση στο σύστημα εφαρμογής του νόμου. Τέλος προβλέπονται αυστηρές διοικητικές, ποινικές και αστικές κυρώσεις για τους παραβάτες της σχετικής νομοθεσίας.

Οι ρυθμίσεις αυτές δεν είναι απλώς χρήσιμες για την προστασία του ιδιωτικού βίου, είναι απαραίτητες για την κατοχύρωση του συνόλου των δικαιωμάτων των πολιτών. Η θέσπιση προστατευτικών κανόνων δεν θωρακίζει απλώς την ιδιωτική ζωή ενός απομονωμένου από την κοινωνία ατόμου, αλλά ενισχύει την άσκηση των ατομικών και πολιτικών ελευθεριών, καθώς ο πολίτης ασκεί ελεύθερα τα πολιτικά, τα συνδικαλιστικά δικαιώματα του, όταν είναι βέβαιος ότι η συμπεριφορά του δεν καταγράφεται, ότι δεν γίνεται αντικείμενο αξιολόγησης. Οι σχετικές ρυθμίσεις διασφαλίζουν επίσης τη διαφάνεια της ροής των πληροφοριών στο κράτος και στην κοινωνία.

— Είναι που αρνούνται το νόμο και τις ρυθμίσεις που είναι ωρολογιακή της αυταρεσκείας. Σήμερα, ποιος χρειάζεται να αρχίσει. Μαυρί

Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι η ψήφιση ενός τέτοιου νόμου δεν αποσκοπεί σε τίποτε άλλο παρά στη νομιμοποίηση του φακελώματος και στη συμμετοχή της Ελλάδας στο σύστημα Σένγκεν και συνεπώς δεν θεωρούν επιβεβλημένη την ύπαρξη σχετικής νομοθεσίας. Αυτή η άποψη εμπεριέχει μία προφανή όσο και δυσεξήγητη αντίφαση: σε τελευταία ανάλυση οι υποστηρικτές της αποδέχονται, στο όνομα της προστασίας του ιδιωτικού βίου

XX ↓
Αυτά που ασ-
τάσεις δέχου-
να συνεχίσω
Μια κατάσταση
οφείλω να
ιδιωτικά συγ-
ροία μπορούν
να συνεχίσουν
έως και αργά
πορούν οφεί-
δομενα δέχου.

Έρχονται δυνά-
μεις που απ-
ρίσθουν να α-
την οποία α-
όσω μας είναι
'από. Στη γλώ-
και το έργο
αυτοκρατορία

XX Σε ένα νόμο που ομαίει με τόσο δραματικές ταχύτητες η αιτιολογία δεν
ταίριαζει στην οριστική. Αντιμετωπίζουμε νέες ωρολογιακές, θρησκευτικές
σε δύναν νέων δυναμικών. Χρειάζομασθε συνεχώς νέες ιδέες, νέες μορφές
ιδεών για να βρούμε νέες αυτίληφθ ωωω ωραία κατανοούμε τα δημοκρατικά

και των δικαιωμάτων των πολιτών, την χωρίς όρους, χωρίς διαφάνεια, χωρίς έλεγχο επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Η άρνηση της εισαγωγής κανόνων που θα ρυθμίζουν τότε και με ποιους όρους η επεξεργασία δεδομένων είναι θεμιτή και νόμιμη, ισοδυναμεί με την αποδοχή της σημερινής κατάστασης, με την αδιαφορία απέναντι σε ένα φαινόμενο που εξελίσσεται ως τώρα ερήμην του νόμου, με την αποδοχή της αυθαιρεσίας και της ανυπαρξίας μέσων ελέγχου και άμυνας.

- Υπαρξη ~~απο~~ ενός νόμου για
τα προσωπικά δεδομένα αωο.
ζέσε αιχμή του δόρατος του
ωροδευτελιών του άρεω σε σχέση
με το δέμα
εμβαθύνει
τη δημοκρα-
τία
Προρη'δησαν
οι λυαδυνα-
θιας χώρες.
οσοι αδημ.
αυθαιρεσις
σε εσοχή,
που δεν σωφ.
χε το ζέμεν
1970
Αυτοού'νοι
η Ομ. Γερμ.

Η χώρα μας μπαίνει στην τροχιά μιας νέας εποχής. Στόχος της Κυβέρνησης είναι να οδηγήσει τη χώρα στην κοινωνία της πληροφορίας και να επωφεληθεί από τις δυνατότητες που αυτή προσφέρει. Η ελευθερία της πρόσβασης στην πληροφορία είναι προϋπόθεση διεύρυνσης της γνώσης, των οριζόντων, της ανάπτυξης της προσωπικότητας. Η διάθεση των πληροφοριών είναι λειτουργική βάση της πλουραλιστικής δημοκρατίας, γιατί μόνο ο πληροφορημένος πολίτης μπορεί να είναι ενεργός πολίτης. Η «κοινωνία της πληροφορίας» στοιχειοθετεί υπ' αυτήν την έννοια ένα τμήμα της «ανοιχτής κοινωνίας».

XX

Ταυτόχρονα όμως εγγυόμαστε τον δικαιοκρατικό και δημοκρατικό χαρακτήρα της τεχνολογικής ανάπτυξης ώστε να διασφαλίζεται η προστασία της ιδιωτικής ζωής, της προσωπικότητας και της ελευθερίας των πολιτών. Η ψήφιση αυτού του σχεδίου νόμου δεν είναι απλό βήμα, είναι όρος για την επίτευξη αυτού του στόχου.

Οι ρυθμίσεις κάθε τέτοιου νόμου είναι από τη φύση των πραγμάτων βραχύβιες, καθώς η ανάπτυξη της πληροφορικής, της

τηλεπληροφορικής ανατρέπει τα δεδομένα τα οποία έχει υπόψη του ο νομοθέτης. Η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας θα θέτει συνεχώς νέα προβλήματα, θα αξιώνει νέες λύσεις, νέα μοντέλα σκέψης. Με την ψήφιση αυτού του νομοθετήματος δεν επαναπαυόμαστε, δεν θεωρούμε ότι έκλεισε το θέμα της προστασίας των πολιτών. Η αποτελεσματικότητα της προστασίας αυτής συνδέεται, εξαρτάται από την εγρήγορση, την ετοιμότητα, την ικανότητα προσαρμογής του νομοθέτη, ώστε να παρακολουθεί, στο μέτρο του δυνατού, την τεχνολογία και να ρυθμίζει τα ποιοτικά διαφορετικά ζητήματα που κάθε φορά εγείρονται από την αλματώδη πρόοδό της.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Γενική παρατήρηση:

Κατά τη σύνταξη του νόμου εναρμονιστήκαμε με τις ρυθμίσεις της αντίστοιχης κοινοτικής Οδηγίας. Στις περιπτώσεις που η Οδηγία αφήνει διακριτική ευχέρεια στον εθνικό νομοθέτη εμείς αξιοποιήσαμε αυτά τα περιθώρια πάντα στην κατεύθυνση της μεγαλύτερης προστασίας και της καλύτερης κατοχύρωσης των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των πολιτών. Αυτό συμβαίνει για παράδειγμα στην περίπτωση του άρθρου 5 παρ. 5 παρ. 1 στ) όπου απαιτείται η επεξεργασία να είναι απολύτως αναγκαία και όχι απλώς αναγκαία για την ικανοποίηση εννόμου συμφέροντος.

της σύμβασης
του Ευρωπαϊκού
στη διατήρηση
για την αρωμα-
τίζα του
αρωματωμένου
δεδομένου.

Ένα άλλο παράδειγμα είναι ότι ενώ η Οδηγία επιτρέπει στο άρθρο 13 εκτεταμένες εξαιρέσεις από τα δικαιώματα ενημέρωσης, πρόσβασης εμείς έχουμε περιοριστεί μόνο στις περιπτώσεις που η επεξεργασία αφορά την εθνική ασφάλεια ή τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Η επιλογή των δύο αυτών όρων δεν είναι τυχαία αλλά ανάγεται στη διατύπωση του άρθρου 19 του ελληνικού Συντάγματος.

Επειδή αναφέρθηκε επανειλημμένα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η κριτική του στάση έναντι της εφαρμογής της συνθήκης Σένγκεν πρέπει να επισημανθεί η Οδηγία, που αποτελεί μία από τις βάσεις του υπό συζήτηση σχεδίου νόμου, είναι καρπός και των παρατηρήσεων ~~και~~ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

1. Ως προς τη συμφωνία του Schengen και τη συμμετοχή της Ελλάδας στο σύστημα πληροφοριών Schengen: Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί πλέον έναν ενιαίο χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα. Η κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα επιφέρει ένα έλλειμμα ασφάλειας το οποίο η σύμβαση αντιμετωπίζει με μετατόπιση ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα, αναβάθμιση της δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις και την οργάνωση της συνεργασίας των αστυνομικών αρχών . Η κυκλοφορία προσώπων, αγαθών, κεφαλαίων χωρίς περιορισμούς και σύνορα συνεπιφέρει και συνυπάρχει με εγκλήματα και μορφές εγκληματικότητας που υπερβαίνουν τα σύνορα των εθνικών κρατών. Την ελευθερία διακίνησης εντός της Ένωσης απολαμβάνουν και οι «εγκληματίες» Για τους λόγους αυτούς εκτιμάται ως αναγκαία η συνεργασία των αστυνομικών αρχών και δικαστικών αρχών. Η συνεργασία αυτή προϋποθέτει και την ανταλλαγή πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα.

Στη Σύμβαση Εφαρμογής (1990) της Συνθήκης του Schengen (1985) περιλήφθηκαν, μετά από διαμαρτυρίες και επισημάνσεις σχετικά με τους κινδύνους που η συνεργασία αυτή θα συνεπαγόταν για τους πολίτες, ειδικές και λεπτομερείς διατάξεις για την προστασία δεδομένων. (Κεφάλαιο 3 και Τίτλος VI).

- Οι διατάξεις προβλέπουν οι πληροφορίες αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο για τους σκοπούς που αναφέρονται στη σύμβαση. Κάθε άλλη χρησιμοποίηση αναφέρεται ρητά ως κατάχρηση
- Οι διατάξεις προβλέπουν μεταξύ άλλων τον έλεγχο του κεντρικού συστήματος από μία κοινή αρχή ελέγχου που θα αποτελείται από εκπροσώπους των ανεξάρτητων εθνικών αρχών ελέγχου. Οι τελευταίες ελέγχουν τις εσωτερικές αστυνομικές αρχές. Σημειώνεται ότι το ν/σ προβλέπει πλήρη έλεγχο των αρχείων των υπηρεσιών ασφαλείας από την ανεξάρτητη αρχή ελέγχου. Την υποχρέωση ορισμού εθνικής αρχής που θα ελέγχει το εθνικό τμήμα Σένγκεν προβλέπει και η ίδια η σύμβαση. Η κοινή αρχή ελέγχου θα ασκεί τις ελεγκτικές αρμοδιότητες επί τη βάση της σχετικής σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης, της σύστασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την τήρηση των αστυνομικών αρχείων και τέλος με κριτήριο και τις ρυθμίσεις της Κοινοτικής Οδηγίας για την προστασία δεδομένων.

- Η χώρα από την οποία προέρχεται μία τέτοια καταχώρηση προσώπων ή αντικειμένων είναι υπεύθυνη για το περιεχόμενο των πληροφοριών που θα παράσχει, όπως επίσης είναι η μόνη αρμόδια να τροποποιήσει ή συμπληρώσει αυτές τις πληροφορίες.
- Διασφαλίζεται έστω και με περιορισμούς το δικαίωμα πρόσβασης καθώς και τα δικαιώματα διόρθωσης και διαγραφής δεδομένων.
- Ακόμη και η πρόβλεψη ότι δεν είναι δυνατή η συμμετοχή μιας χώρας στο σύστημα αυτό αν δεν υπάρχει εσωτερική νομοθεσία για την προστασία δεδομένων συνιστά μία πρόσθετη εγγύηση ότι θα υπάρχει έλεγχος και στην πηγή των πληροφοριών που είναι οι εκάστοτε εθνικές αρχές ασφαλείας. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης τα αστυνομικά αρχεία και οι αρχές ασφαλείας δεσμεύονται πλήρως από τις διατάξεις του και υπόκεινται στον έλεγχο της ανεξάρτητης αρχής